

ስንብት - ለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት!

ጂቱ ለሚ

የካቲት 15 ቀን 2015ዓም

ያ ሰው በጣም ደስተኛ ነበር፡ ዛሬም ብዙዎች በየቀኑና በየቦታው 26ቱን ማይልስ በመሮጥ የዚያን ሰው ደስታ ያስቡታል፡ ሆኖም ግን ስንቶች የዚህን ታሪካዊ ክስተት ትርጓሜና አመጣጥ በውል እንደሚገነዘቡ መገመቱ ያስቸግር ይሆናል፡ ያ ሰው ግን ስለምን እንደዚያ እንደሚሮጥ በሚገባ ያውቀው ነበር፡ ምክንያቱም በጦርነት የታዳከመ ሰውነቱ ሳይዝል 26ቱን ማይልስ በብቃት ሮጦ እጅግ ታላቅ የድል ዜናን ለወገኖቹ ካደረሰ በኋላ እስከ ወዲያኛው አርፈዋልና!

ዘመኑ ከክርስቶስ ልደት በፊት 490 ነው፡ ከታላቁ የፐርሻያ (Persian) ኢምፓየር ታላቅና ኃያል ሠራዊት ተንቀሳቀሰ፡ በግዝፈቱም፡ በታጠቀው መሣሪያ ዘመናዊነትና በስልጠናው ደረጃም የዘመኑ ዓለም ከደረሰበት ዝማኔ በላይ በእጅጉ የረቀቀ ነው፡ በዚህ ላይ ደግሞ ሽንፈትን የማያውቅ የደረሰበትን ሁሉ ጠራርጎ የሚሄድ “የንጉሥ ጉዝብ ። የጌቶቹ ጌታ” የተባለለት የታላቁ ንጉስ ዳሪዮስ ጦር ነው፡ እናም የቀደመ የድል ታሪኩን እያስታወሰ ታላቅነቱን እያሰበ በኩራት ተንቀሳቅሷል፡ ዓላማው ደግሞ ከወዲያ ያለውን ሉዓላዊ መሬት በሃይል ጨፍልቆ መያዝ ነው፡ ይህ ለንጉሡ ጦር ቀላልና ተራ ነገር ነው፡ እናም ለውጊያ ስልት የመረጠውን ረባዳውን የመራቶን ሜዳ በቅድሚያ ተቆጣጥሮ ህልሙ የሆነችው የአቴንስ ከተማ ላይ ሆነዋል፡

ከወዲያኛው ግንባር ደግሞ በዚህ ግዙፍ ኃይል እምብዛም ግምት ያልተሰጠውና ግዛቱን ላለማስነጠቅ ብቻ በኣራት እጥፍ የሚበልጠውን ታላቁን ጦር የተጋፈጠ የግርክ ሠራዊት ግንባር ግንባር መፋጠጥ ይዘዋል፡ እንዳለመታደል ሆኖ ለክፉ ቀን ተስፋ የተጣለባቸው የጎረቤት እስፓርታ ሰዎች እንኳ ሀይማኖታዊ በዓላቸውን እያከበሩ ስለሆነ ሙሉ ጨረቃ በሰማይ ላይ እስከምትታይ ድረስ ወደ ጦር እንደማይገቡ ምላሽ ሰጥተዋል፡ እናም የቱን ያህል ከባድ ቢመስልም የአቴንስ ሰዎች ሀገራቸውን የመከላከሉን ግዴታ ብቻቸውን ሊሞክሩት ነው፡ ፍጥጫው ለዘጠኝ ቀናት ዘልቋል፡

ቃታውን የሚስብ ደፋር ከሁለቱም ወገን አልተገኘም፡ አንዱ የአቴንሱ የጦር አለቃ “...የሀገርህን ሉዓላዊነትና የትውልዱን ነጻነት አሳልፎ ከመስጠትና እስከወዲያኛው ከመዋጋት የቱ ይሻልሃል?” ሲል ጠጋ ብሎ ጓዱን ጠየቀ፡ ጓዱም አላቅማማም፡ እናም ተስማሙ፡ ቀስት ተሳባ፡ ውጊያው ተጀመረ፡

ጠላትን ግራ በሚያጋባ የውጊያ ስልት የሚታወቁ የታላቁ ኢምፓየር ሰዎች በፍጥነት ሰይፋቸውን መዝዘው ወደፊት ተንደረደሩ፡ ብረት ለብረት ተጋጩ፡ ፉጩቱ እስከ ወዲያኛው የተራራ ጫፍ አስተጋባ፡ የጀግና አንገት ተቀነጠሰ፡ የማራቶን ሜዳ በሰው ሬሳ ንጣፍ ተጓዘጓዘ፡ የማታ-ማታ ፈጽሞ ያልተጠበቀ ክስተት ተሰማ፡

ስንብት

የታላቁ ንጉስ ጦር። ያ ሽንፈትን የማያውቅ ኃያል ሠራዊት በሰይፍ እየተመታ ሽሽት ጀመረ። የምሥራች ተነገረ - ድል ለአቴንስ ሰዎች ሆነ!

ከማራቶኑ ድል በኋላ ያ ታላቁ ኢምፓየር በሕዝቦች ዓመጽ መፈራረስ ያዘ እንጂ ፈጽሞ አልፀናም። በዕብራት ፈረስ እንዳሻቸው መጋለብ የሚሹ ዝንጉዎች በቅሌት እንደሚወድቁ ዜናው እስከ ዓለም ዳርቻ ተናገረ። ይህንን ዘመንና ድንበር ተሻጋሪ የሆነ ቁም-ነገር ዓለም ዛሬም በቀጥታም ባይሆን በመራቶን ሩጫ ያስበዋል። እርግጥ ነው! ዕብራትና ብልግና ያልተጠበቀ ውርደትን ያስከትላል። *‘the sin of hubris’* ይሉታል ግርኮች።

ሠሞኑን በኢትዮጵያ ኢምፓየር ዙሪያ እንደተለመደው ዕብራትና ብልግናን መሠረታቸው ያደረጉ በርካታ ግርግሮችና ዛቻዎች ተስተውለዋል። ከሰሞነኛው *‘የልክ እናስገባችኋለን’* የደንቆሮዎች ድንፋታ እንጀምር።

የሕወሃት ሰዎች የዚህ ዓይነቱን ጦርነት በኦሮሞ ሕዝብ ላይ ሲያውጁ ይህ የመጀመሪያቸው ባይሆንም ምናልባት ግን የመጨረሻቸው ሊሆን ይችላል። “*ጦርነትን መስራት እንችልበታለን!*” በሚለው በአቶ ስዬ አብረሃ ዛቻ በኦሮሞ ሕዝብ ላይ የተጀመረው የፀረ-ኦሮሞ ጦርነት በ1992ቱ የወተሩ ጭፍጨፋ ከተረጋገጠ በኋላ። በአቶ መለስ ፊታውራሪነት አድማሱን አስፍቶ ዛሬ ያልገባበት የኦሮሞ ቤት የለም ለማለት ያስደፍራል። መሬት ሲቆፈር ከየቦታው እንደዋዛ የሚለቀመው የንጹሃን ዜጎች ዓጽምና በገዛ ሀገሩ ላይ በጥይት ተረሽኖ በአደባባይ የሚሰቀለው ዜጋ የዚህ ዓይነቱ አዋጅ ውጤት ስለመሆኑ አጠያያቂ አይደለም። “*ፈጻሚው ከወዴት ያደርስናል?*” የሚለው ቁም-ነገር ትኩረት የሚሻ ጉዳይ ቢሆንም ይህ ዓይነቱ ግፍ የሚፈጸምበት ሕዝብ ግን መጠነ-ሰፊ አጻፋዊ እርምጃ ለመውሰድ አይገደድም ብሎ መገመቱ ሲበዛ ተላላነት ይሆናል። የስንቱ ልብ እየደማ እንደሆነ ማን በነገራቸው!

በሌላ በኩል በደራና አዴት መሃከል የተቀሰቀሰው የታሪክ ሽሚያ በወያኔ/ኦህዴድ ጓዳ ዳግም ግርግር ቀስቅሷል። *ስንቅና ውሸታም እያደር ይቀላል* እንደሚባለው የኦህዴዶች የምስረታ ታሪክ ለዓመታት ሲነገርለት ከነበረው ከደራ(ኦሮሚያ) ወደ አዴት(ትግራይ) በይፋ መሸገጥ ለወገኔ ምኑም ባይሆንም በወያኔ/ኦህዴድ ቤት ግን ገና ብዙ ያልተመዘዙ ካርዶች እንዳሉ ያመለክታል። ከዚህም ባሻገር አገልጋዮቹን ለማስደንገጥ ብሎ የሚመዛቸው ካርዶች ገና ከጅምሩ እየተበላሹበት ጨዋታውን ፋርሽ እያደረጉበት መሆኑን ያስረግጣል።

እነዚህ በተከታታይ የተደመጡ የልክ ማስገባቱ ዛቻና የደራ/አዴት ጉዳይ ተደማምሮ ከቅርብ ጊዜ ወዲህ በሆደ-ባሻነት እየታሙ በሚገኙ አንዳንድ የኦህዴድ ሰዎችና በጦሩ አባላት ዘንድ ኩርፌያ ቢጤ በመፈጠሩ “*ሁሉን ዓቀፍ ዓመፅ ሊያስነሳ ይችላል*” የሚል ስጋት ቀድሞውኑ የፖለቲካ ስሌት ለተጣረሳባቸው ለእነ አቦይ ፀሃዬ ዘመዶች ተጨማሪ የራስ ምታት ሆኗል።

በመሆኑም ‘የልክ እናስገባችኋለን!’ የብልግና አንደበት የሥርዓቱን መበስበስ ከማረጋገጥ ውጪ ሌላ ውጤት እንደማያመጣ በእርግጠኝነት ሊነገራቸው ይገባል። ይህ መሰሉ

ስንብት

ትርምስና ግርግር በቀጠለበት ሁኔታ ሌላ የኢምፓየሪቷን አደገኛ አዝማሚያን የሚጠቁም ተጨማሪ ክስተት ከሌላ ጽንፍ ተስተውሏል፡ የአሜሪካ ብሔራዊ የደገንነት ምክርቤት እጅግ የነጠረ። ያልተዛባና በጥናት የተረጋገጠ ዘገባን ለአሜሪካ የስላላ ተቋማት። የውጭ ጉዳይ ፖሊሲ አውጪዎችና ለዓለምዓቀፍ ግንኙነት ተመራማሪዎች በማቀበል ይታወቃል፡ ይህ ተቋም ዘመን አስልቶ። ቀን ቆጥሮና በመስረጃ አስደግፎ ኢትዮጵያ ሊጠፉ ከተቃረቡ ሀገራት አንዷ ስለመሆንዋ ግልጽ በሆነ መልኩ አቅርቦ በብዙዎቹ ዘንድ ጠንካራ ትኩረት አግኝቶ ነበር፡

እናም ታዲያ የኦሮሞ ነገር ሁሌም ሕመም የሚሆንባቸው የኢትዮ-አቢሲኒያ ጽንፈኞች ይህንኑ እውነታ በማጣመም ለሕመማቸው ማስታገሻ እንደሆነ ብለው ሠሞኑን ካለው ነባራዊ እውነታ ጋር የሚቃረን ጭብጥ የያዘ ፊልም አሰርተው ሲያሰራጩ ስንብተዋል፡ የፊልሙ ዋነኛ ትኩረት የኦሮሞ ሕዝብ የነጻነት ትግል ለአካባቢው ቀጠና ሠላምና መረጋጋት ያለው ሚና ጎልቶ እንዳይታይ፤ እንዲሁም ከተቻለ በሕዝቡ ላይ እየደረሰ ያለውን ግፍና መከራ ከዓለም ጆሮና ዓይን በማራቅ ለችግሩ ስልታዊ ከለለን መስጠት ነው፡

ሆኖም ግን ከሀሰት ድራማና ከባዶ አንደበት የሚመነጭ የብልግና ቋንቋ ልትጠፋ ለተቃረበች ኢምፓየር ፊውስ ሊሆን አይችልምና የኢትዮ-አቢሲኒያ ጽንፈኞች ጥረት አልሰመረም፡ የደንቆሮዎች ድንፋታና የቅጠፊት አንደበት የሕዝቦችን ፊትሃዊ ጥያቄም ሊገታ አይችልም፡ ይልቁንም የኢምፓየሪቷን ሊበታትናት ውስጥ-ውጡን እየተንቀለቀለ ያለውን እሳተ-ገሞራ ቢያቀጣጥል ነው እንጂ፡ እያያን ያለነው ሁካታም የዚህ እውነታ የመጨረሻ የምጥ ጣር ማሳያ ነው፡ ስለዚህም ጥንት በሌሎች ኢምፓየሮች እንደሆነ ሁሉ የጊዜ ጉዳይ እንጂ የኢትዮጵያ ኢምፓየርም በዓይናችን ፊት ትፈራርሳለች፡ ስንብቷም ደመቅ ያለ ይሆናል፡

ይህ ሚርት አልያም ቀልድና ተረትም አይደለም፡ የአንባቢዎቹን ትኩረት ለመሳብ የፈጠርኩት አሉባልታም አይሆንም፡ ግን በእርግጥ ሊሆን ያለ ሀቅ ነው፡ እውነት ነው። ይህ ዓይነቱን ሀቅ መስማት ለአንዳንዶች መራራ ሊሆን እንደሚችልም አውቃለሁ፡ ግን ደግሞ መሸፋፈኑ አያዋጣምና አይቀሬውን እውነታ ለመናገር ተገደድኩ፡ ከእንግዲህም እውነትን የማይወድ ወገኛና ነውረኛ ሁላ በቃላት ድንፋታና በሀሰተኛ ፊልም ተከልሎ ወዲያ መሻገር ይከብደዋል፡ ማዕበሉ በሃይል ያራግፈዋልና!

Lakkii na dhiisi siin jennaan na diddee,

Harkuma keetiin barbada haatee of gubdee!

ቸር እንስንብት!

ጂቱ ለሚ ነኝ